

Lythrum (Kyprej)

čeleď: Lythraceae

Roste na všech kontinentech kromě Jižní Ameriky jako jednoletka, trvalka nebo polokeř. Dorůstá výšky až 1,5m, existují ale i nízké kobercové druhy s poléhavými stonky. Kvete růžovými nebo růžově fialovými květy po 1 - 2ks nebo ve zkrácených vidlanech v hroznu. Plodem je tobolka.

Vyhovuje jí vlhká půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Lythrum acutangulum

oblasti: Andalusie, Itálie

Patří mezi jednoletky nebo dvouletky. Dorůstá výšky (18 -) 20 - 30 (i 40)cm. Listy jsou střídavé, dlouhé 1 - 1,8 (i 2)cm a široké 3 - 5 (i 7)mm. Květy mají kališní lístky délky 0,5mm, korunní lístky jsou dlouhé 4 - 5mm a široké 1,5 - 2mm. Plodem je válcovitěeliptická tobolka obsahující semena délky 0,6mm.

Lythrum adsurgens

Lythrum alatum

oblasti: Alabama, Arkansas, Connecticut, Florida, Georgia, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Dakota, Jižní Karolína, Kansas, Kentucky, Kolorado, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Oklahoma, Ontario, Pennsylvania, Rhode Island, Severní Dakota, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Vermont, Virginie, Wisconsin, Wyoming, Západní Virginie

Lythrum baeticum

Lythrum borysthenicum

oblasti: Andalusie, Itálie, Katalánsko

Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky (3 -) 5 - 10 (i 15)cm. Listy jsou dlouhé 0,5 - 1cm a široké (2 -) 3 - 4 (i 6)mm. Květy mají korunní lístky délky 1mm. Plodem je eliptická tobolka obsahující semena délky 0,5mm.

Lythrum breviflorum

synonyma: L. alatum var. breviflorum

Lythrum bryantii

Lythrum californicum

oblasti: Arizona, Kalifornie, Kansas, Nevada, Nové Mexiko, Oklahoma, Texas, Utah

Lythrum castiliae

oblasti: Katalánsko

Lythrum curtissii

oblasti: Florida, Georgia

Lythrum dactyloides

Lythrum flagellare

oblasti: Florida

Lythrum flexuosum

Lythrum gracile

synonyma: L. acinifolium

Lythrum hyssopifolia (Kyprej yzopolistý)

oblasti: Albánie, Alžírsko, Andalusie, Arménie, Ázerbájdžán, Baleáry, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Britská Kolumbie, Bulharsko, Chorvatsko, Černá Hora, Česká republika, Egypt, Francie, Gruzie, Írán, Itálie, Izrael, Jordánsko, JZ Rusko, Kalifornie, Katalánsko, Korsika, Kosovo, Kréta, Krym, Kypr, Libanon, Libye, Maďarsko, Maine, Makaronésie, Makedonie, Maroko, Massachusetts, Michigan, Německo, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Ontario, Oregon, Pennsylvania, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Rhode Island, Rumunsko, Sardínie, Sicílie, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, Střední Asie, Sýrie, Švýcarsko, Tunisko, Turecko, Velká Británie, Washington, Z Rusko

Pochází z východní Evropy, severní Afriky a střední Asie. Patří mezi jednoletky. Dorůstá výšky (5 -) 20 - 40 (i 50)cm. Vytváří vzpřímené stonky ve spodní části rozvětvené. Listy jsou vstřícné v dolní části, v horní střídavé, dlouhé (5 -) 10 - 18cm, široké (1 -) 2 - 4 (i 5)mm, u báze kopinaté, s vyšší výškou čárkovité. Světlefialové nebo růžové květy jsou jednopohlavné, kališní lístky dlouhé 0,2mm a mají 4 - 6 korunních lístků délky (2 -) 2,5 - 3mm a šířky 1,5 (i 2)mm. Vyrůstají po 1 (i 2)ks v paždí listů na vrcholu rostliny. Plodem je válcovitěeliptická tobolka obsahující semena délky 0,7mm. Patří mezi chráněné druhy C2.

Vyhovují mu okraje vodních ploch, obnažená dna nebo vlhká místa.

Lythrum junceum (Kyprej stínovitý)

oblasti: Albánie, Alžírsko, Andalusie, Baleáry, Dánsko, Egypt, Finsko, Francie, Írán, Itálie, Izrael, Jordánsko, Katalánsko, Korsika, Kréta, Kypr, Libanon, Libye, Makaronésie, Maroko, Norsko, Portugalsko, Řecko, Sardínie, Sicílie, Sinajský poloostrov, Sýrie, Švédsko, Tunisko, Turecko

Pochází ze středozeší. Patří mezi trvalky. Lodyha je holá, větvená. Větve jsou obloukovité, dlouhé 20 - 70cm. Listy mají dlouze eliptický až čárkovitý tvar, délku 0,8 - 1,7 (i 2,2)cm a šířku 0,2 - 0,8 (i 1)cm. Kvete samostatnými červenofialovými květy v paždí listů, kališní lístky jsou 3úhlé, dlouhé 0,5mm a korunní lístky jsou dlouhé 5 - 7mm a široké 2,5mm. Plodem je válcovitěeliptická tobolka obsahující semena délky 0,8mm.

Lythrum lineare

oblasti: Alabama, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Jižní Karolína, Louisiana, Maryland, Mississippi, New Jersey, New York, Severní Karolína, Texas, Virginie

Lythrum linearifolium

synonyma: *L. alatum* var. *linearifolium*

Lythrum linifolium

synonyma: *L. thesioides* subsp. *linifolium*

Lythrum maritimum

synonyma: *L. albicaule*, *L. album*, *L. campestre*, *L. hyssopifolia*

oblasti: Havajské ostrovy

Lythrum ovalifolium

synonyma: *L. alatum* var. *ovalifolium*

oblasti: Texas

Lythrum paradoxum

Lythrum portula

synonyma: *Peplis portula*

oblasti: Andalusie, Britská Kolumbie, Kalifornie, Německo, Ohio, Oregon, Švýcarsko, Washington

Patří mezi jednoletky. Dorůstá výšky (6 -) 7 - 10 (i 20)cm. Listy jsou střídavé, dlouhé (0,6 -) 0,8 - 1,3cm a široké (3 -) 4 - 6mm. Květy mají 3úhlé kališní lístky, korunní lístky jsou dlouhé 2mm a široké 0,5mm. Plodem je kulovitá tobolka obsahující semena délky 0,5mm.

Lythrum rotundifolium

Lythrum salicaria (Kyprej vrbice)

synonyma: *L. anceps*, *L. argyi*, *L. intermedium*, *L. salicaria* subsp. *intermedium*, *L. salicaria* var. *anceps*, *L. salicaria* var. *glabrum*, *L. salicaria* var. *intermedium*, *L. salicaria* var. *mairei*

oblasti: Alabama, Alberta, Andalusie, Arkansas, Britská Kolumbie, Connecticut, Česká republika, Delaware, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Írán, Irsko, Itálie, Jižní Dakota, JV Austrálie, Kalifornie, Kansas, Katalánsko, Kazachstán, Kentucky, Kolorado, Maine, Manitoba, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Německo, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New York, Newfoundland, Nové Mexiko, Nové Skotsko, Nový Brunšvik, Ohio, Oklahoma, Ontario, Oregon, Pákistán, Pennsylvania, Polsko, Quebec, Rhode Island, Saskatchewan, Severní Dakota, Severní Karolína, Sibiř, SZ Afrika, Švýcarsko, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin, Wyoming, Západní Virginie

Roste v Evropě, Asii, severozápadní Africe, Severní Americe a Austrálii jako trvalka. Dorůstá výšky (0,3 -) 0,4 - 1,8 (i 2)m. Pod zemí vytváří uzlinatý oddenek. Listy jsou vejčitě kopinaté, eliptické nebo kopinaté, dlouhé (0,6 -) 1 - 6 (i 10)cm, široké (0,25 -) 0,7 - (i 2,5)cm, báze je 1/2objímavá, srdčitá a spodní strana je ochlupená. Vytváří vzpřímené 4hranné stonky ve spodní části větvené a dřevnatějící, na hranách ochlupené, na konci se nachází fialové květy ve vidlanech na klasu nebo lichohroznu, vlastní květy jsou 6tičetné, průměru 1 - 2cm, kališní lístky jsou dlouhé 0,5 - 1mm, korunní lístky jsou růžově fialové dlouhé 0,55 - 0,9 (i 1)cm a široké 2 - 3,2mm. Plodem je tobolka obsahující mnoho semen délky 1mm. Dokáže se stát i plevelným druhem. Využívá se v léčitelství. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Augenweide' - květy purpurově růžové
- 'Blush' - květy růžové
- 'Feuerkerze'/'Firecandle' - květy husté a červené
- 'Lady Sackville' - květy sytě purpurově růžové
- 'Morden's Gleam' - květy červeně fialové
- 'Morden's Pink' - květy sytě růžové
- 'Rakete' - květenství dlouhé
- 'Robert' - kompaktní habitus; květy růžově fialové
- 'Rosy Gem' - květy červeno růžové
- 'Robert' - květy fialově červené
- 'Stichflamme' - výška 1,4m; květy červené
- 'Zigeunerblut' - květy tmavě červené

Naleznete je v příkopech, rákosinách nebo v mokřinách do hloubky 10cm s výživnou půdou, stojící i tekoucí vodou. Potřebuje plné slunce.

Množí se dělením trsů.

Lythrum silenoides

oblasti: Írán

Lythrum thesioides

oblasti: Írán, Itálie

Lythrum thymifolia

oblasti: Alabama, Andalusie, Írán, Itálie, Katalánsko

Patří mezi jednoletky. Dorůstá výšky 5 - 18 (i 25)cm. Listy jsou střídavé, dlouhé 0,4 - 0,8 (i 1,5)cm a široké 0,5 - 1 (i 2,5)mm. Květy mají 3úhlé kališní lístky a korunní lístky jsou dlouhé 1 - 2 (i 3)mm a široké 1mm. Plodem je válcovitěeliptická tobolka obsahující semena délky 0,7mm.

Lythrum tribracteatum (Kyprej trojlistenný)

oblasti: Andalusie, Idaho, Írán, Itálie, Kalifornie, Katalánsko, Nevada, Utah

Patří mezi jednoletky. Dorůstá výšky 5 - 30 (i 40)cm. Listy jsou střídavé, dlouhé 0,35 - 0,7 (i 1,5)cm a široké 1,5 - 2 (i 3)mm. Květy mají korunní lístky délky 2 - 3mm a šířky 1mm. Plodem je válcovitěeliptická tobolka obsahující semena délky 0,5mm.

Lythrum virgatum (Kyprej prutnatý)

oblasti: Česká republika, Írán, Itálie, JV Evropa, JZ Rusko, Massachusetts, Montana, Německo, New Hampshire, Pennsylvania, S Čína, Střední Asie, Virginie, Washington, Z Rusko

Roste v jihovýchodní Evropě, střední Asii, Číně a Severní Americe jako trvalka. Dorůstá výšky 0,5 - 0,9 (i 1,2)m, ve spodní části dřevnatí a není ochlupená. Stonek je má 4hranný průřez. Listy vyrůstají vstřícně, jsou přisedlé a mají kopinatý tvar. Květenstvím je lichohrozen z chudých úžlabních vidlanů, vlastní květy jsou růžové až červeně fialové a 6tičetné. Patří mezi chráněné druhy C2. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Drop Scarlet'
- 'Dropmore Purple' - květy růžově fialové
- 'Morden Gleam' - květy červené
- 'Morden Pink' - květy růžové
- 'Rose Queen'
- 'The Rocket' - listy nafialovělé; květy růžově fialové

Vyhledává vlhká nebo zaplavovaná místa s jílovitou až hlinitou půdou bohatou na minerály na plném slunci nebo polostínu.

Lythrum virgultosum

synonyma: L. hyssopifolia var. virgultosum

Lythrum volgense

Lythrum vulneraria

synonyma: *L. kennedyanum*

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K115.php>

<http://botany.cz/cs/lythrum-hyssopifolia/>

<http://kvetiny.atlasrostlin.cz/kyprej-obecny>

<http://www.garten.cz/a/cz/3294-lythrum-salicaria-kyprej-vrbice/>

<http://www.kvetenacr.cz/detail.asp?IDdetail=96>

<https://www.rostliny.net/>